

**SATMAK İÇİN TEMİN EDİLMİŞ OLAN UYUŞTURUCU MADDENİN PARÇALARA
BÖLÜNEREK, SATIŞA ARZ EDİLMESİ VE SATILMASI HALİNDE CEZA
HUKUKU SORUMLULUĞU**

Prof. Dr. İzzet ÖZGENÇ

Satmak amacıyla temin edilen uyuşturucu maddenin bir bütün halinde veya parçalara bölünerek bulundurulması, ceza hukuku sorumluluğu bakımından sadece kesintisiz suç hükümlerinin uygulanmasını gerektirir. Bu gibi durumlarda suçun konusu nesnel olarak aynı olduğu için, bir suçun oluştuğunu kabul etmek gerekir.¹

Satmak amacıyla temin edilen uyuşturucu madde parçalara bölünmüş olmasına rağmen, bu parçalardan sadece birinin satılması veya satışa arz edilmesi halinde uyuşturucu veya uyarıcı

---

¹ Bkz Yargıtay 10. CD, 27.5.2008, E. 2008/994, K. 2008/8630.

madde imal ve ticareti suçunun bir defa işlendiği kabul etmek gerekir.² Bu durumda zincirleme suç hükümleri uygulanamaz.³

Satmak amacıyla temin edilen uyuşturucu madde parçalara bölünerek, bu parçaların farklı tarihlerde aynı veya farklı kişilere satılması veya satışa arz edilmesi halinde, her bir parçaya ilişkin satma veya satışa arz etme fiili ayrı bir suç oluşturur. Ancak bu durumda zincirleme suç hükümlerini uygulamak gerekir.⁴ Buna göre, örneğin satın almak suretiyle tek seferde elde

² “09.11.2019 tarihinde A'ya uyuşturucu madde sattığı sabit olan S'ye ait ikametın 09.11.2019 tarihinde ya da bu tarihten hemen sonra aranmaması, 30.12.2019 tarihinde yapılan ikamet araması sonucu ele geçen uyuşturucu maddelerin ise 09.11.2019 tarihinden sonra temin edildiğine dair delil bulunmaması nedeniyle, S'nin A'ya sattığı uyuşturucu maddeler ile ikametinde ele geçen uyuşturucu maddelerin önceki suça konu maddelerin devamı ve aynı suçun delili niteliğinde aynı bütünüün parçaları olduğunun kabulünün gerektiği ve ayrı bir suç oluşturmayacağı, bu haliyle eylemin tek suç oluşturacağı gözetilmeden, sanık hakkında TCK'nın 43. maddesinde öngörülen "zincirleme suç" hükümlerinin uygulanması suretiyle fazla ceza tayini” hukuka aykırı bulunmuştur: Yargıtay 10. CD, 13.10.2021, E. 2021/13780, K. 2021/10058.

S'nin, 2.6/2018 tarihinde hakkında kullanmak için uyuşturucu madde bulundurma suçundan ayrıca işlem yapılan B'ye uyuşturucu madde sattığı 11.6.2018 tarihinde ise üzerinde ve evinde yapılan aramada uyuşturucu madde ele geçirilen olayda, “11/06/2018 tarihinde ele geçirilen uyuşturucunun 02/06/2018 tarihinden sonra temin ettiğine dair delil bulunmaması nedeniyle B'ye sattığı uyuşturucu maddeler ile evinde ele geçen uyuşturucu maddelerin aynı bütünüün parçaları olduğunun kabulünün gerektiği, bu haliyle eylemin tek suç oluşturacağı gözetilmeden, sanık hakkında TCK'nın 43. maddesinde öngörülen "zincirleme suç" hükümlerinin uygulanması suretiyle fazla ceza tayini” hukuka aykırı bulunmuştur: Yargıtay 10. CD, 24.6.2021, E. 2020/21854, K. 2021/8072.

“S'nin, 23/12/2013 tarihinde saat 13.15'te ... B'de ele geçirilen uyuşturucu maddenin satışını yaptıktan sonra aynı gün saat 16.15 sıralarında evinde yapılan aramada 16 paket daha uyuşturucu maddenin ele geçirildiği (olayda), B'ye satışını yaptığı uyuşturucu maddeler ile evinde ele geçirilen uyuşturucu maddelerin aynı bütünüün parçaları olduğu, bu nedenle tek olan eylemlerinin bir suç oluşturduğu ... anlaşıldığından koşulları oluşmadığı halde cezasının TCK'nın 43. maddesi gereğince arttırılması, Yasaya aykırı” bulunmuştur: Yargıtay 10. CD, 01.11.2017, E. 2014/13891, K. 2017/5324.

“Dosyadaki bilgi ve belgelere göre; sanıkların 01.09.2014 tarihinde alıcı görevlilere 2 paket “AB-FUBINACA” etken maddesi içeren sentetik kannabinoid ile 2 adet “MDMA” etken maddesi içeren tablet sattıkları, 29.10.2014 tarihinde ise sanıkların birlikte kaldıkları evde yapılan arama sonucunda; 21,310 gram esrar ve 38 paket “THJ-2201” etken maddesi içeren sentetik kannabinoid ele geçirildiği; sanıkların, evde bulunan uyuşturucu maddeleri sonradan temin ettikleri konusunda delil bulunmadığı, satışını yaptıkları uyuşturucu maddeler ile evde ele geçen uyuşturucu maddelerin aynı bütünüün parçaları olduğu ve eylemlerinin tek suç oluşturduğu gözetilmeden, sanıklar hakkında zincirleme suçla ilgili TCK'nın 43. maddesinin uygulanması suretiyle fazla ceza tayini” hukuka aykırı bulunmuştur: Yargıtay 10. CD, 16.6.2016, E. 2016/727, K. 2016/1881.

Ayrıca bkz. Yargıtay 10. CD, 16.11.2021, E. 2021/12453, K. 2021/11863.

³ “S'nin ... haklarında kullanmak amacıyla uyuşturucu madde bulundurma suçundan ayrı soruşturma yürütülen A ve B'ye aynı anda bir paket eroin maddesi verdiği anlaşılmalı, sanığın aynı suç işleme kararı kapsamında bulunduğu iki kişiye aynı anda tek uyuşturucu madde vermesinin bir bütün halinde tek suç oluşturduğu gözetilmeden, TCK'nın 43/2. maddesi uygulanarak cezanın arttırılması” hukuka aykırı bulunmuştur: Yargıtay 10. CD, 24.6.2021, E. 2020/14724, K. 2021/8113.

Dikkat edilmelidir ki, karara konu teşkil eden olayda, kullanmak için de olsa, uyuşturucu maddeyi satın alan kişiler, mağdur değil, fail olduğu için, bu gibi durumlarda aynı neviden fikri içtima (TCK, m. 43, f. 2) hükümleri uygulanmaz. Olayda satış fiilinin tek olduğu kabul edilmiştir. Bir miktar uyuşturucu madde A ve B'ye müştereken satılmıştır. Şayet A ve B'nin her birine ayrı ayrı uyuşturucu madde satılmış olsaydı, birden fazla işlenen satış fiillerinin varlığı karşısında, zincirleme suç hükümlerinin uygulanması gerekirdi.

⁴ “... farklı tarihlerde uyuşturucu madde sattıklarının kabul edilmesine rağmen, sanıklar hakkında zincirleme suçla ilgili TCK'nın 43. maddesinin uygulanıp uygulanmayacağı tartışılmaması,” hukuka aykırı bulunmuştur: Yargıtay 10. CD, 14.9.2020, E. 2015/3153, K. 2020/3231. Ayrıca bkz. Yargıtay 10. CD, 21.1.2020, E. 2019/5588, K. 2020/408.

edilmiş olan uyuşturucu veya uyarıcı madde parçalara bölünerek, bu parçaların farklı tarihlerde aynı veya farklı kişilere satılmış veya satışa arz edilmiş olması halinde, her bir parçaya ilişkin satma veya satışa arz etme fiili sayısınca uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti suçu işlenmiş olur. Ancak bu durumda zincirleme suç hükümleri uygulanabilmelidir.

Keza, aynı veya farklı türden uyuşturucu veya uyarıcı maddenin satmak amacıyla farklı zamanlarda aynı veya farklı kişilerden temin edilip bulundurulması halinde, her bir temin fiilinin ayrı bir suç oluşturduğunu kabul etmek gerekir. Bu gibi durumlarda da zincirleme suç hükümleri uygulanabilecektir. Aynı veya farklı türden uyuşturucu veya uyarıcı maddenin satmak amacıyla farklı zamanlarda aynı veya farklı kişilerden temin edilmesi ve bilahare parçalar halinde bu uyuşturucu veya uyarıcı maddelerin satılması veya satışa arz edilmesi halinde, her bir satış veya satışa arz fiilinin ayrı bir suç oluşturduğunu kabul etmek gerekir. Bu gibi durumlarda zincirleme suç hükümlerinin uygulanıp uygulanamayacağını her somut olayın özelliklerine göre belirlemek gerekir.^{5,6}

S'nin farklı kişilere farklı tarihlerde kullanmak için uyuşturucu madde (eroïn) sattığı olayda, "***bir suç işleme kararının icrası kapsamında, farklı tarihlerde aynı suçu birden fazla işleyen sanık hakkında zincirleme suç nedeniyle TCK'nın 43. maddesinin uygulanması gerektiği***," değerlendirilmiştir: Yargıtay 10. CD, **10.1.2017**, E. 2016/1875, K. 2017/24.

⁵ "***Sanığın 14.12.2011 tarihli eyleminden dolayı Antalya 4. Ağır Ceza Mahkemesinin 2012/253 esas sayılı dosyası ile kokain ticareti yapmaktan dolayı verilen mahkûmiyet kararının Dairemizin 2014/1708 esas 2014/1824 karar sayılı ilamı ile onandığı anlaşıldığından, sanığın 31.10.2011, 16.11.2011, 25.11.2011, 14.12.2011, 13.01.2012 ve 17.02.2012 tarihli eylemleriyle bu dosyadaki eylemlerinin yer, zaman, tarih, suç ortakları ve suça konu uyuşturucu maddeler bakımından farklı olduğu, suç işleme kararlarında birlik bulunmadığı, her bir suçla ilgili suç işleme kararlarının ayrı ayrı ve farklı tarihlerde verildikleri, olaylarda zincirleme suçun koşullarının bulunmadığı anlaşıldığından, sonuca etkili olmaması nedeniyle tebliğnamedeki bu yöne ilişkin düşünceye iştirak edilmemiştir***": Yargıtay 10. CD, **12.11.2015**, E. 2015/530, K. 2015/32891.

⁶ Ayrıca bkz Yargıtay 10. CD, **13.10.2021**, E. 2021/13780, K. 2021/10058.